

TOISTUVIEN LIIKKEIDEN VAIHE MUISTISAIRAUDESSA

tietoa läheisille

VALIDAATIO ELI VAHVISTAMINEN

on vuorovaikutuksen menetelmä, joka auttaa kohtaamaan muistisairaahan ihmisen arvostavasti ja välittävästi. Muistisairauden edetessä käyttäytyminen ja tunne-elämä muuttuvat. Näillä muutoksilla on kuitenkin tarkoituksensa. Voimakas paluu menneeseen tarjoaa mahdollisuuden ratkoa käsittelemättä jääneitä haasteita. Se antaa myös virikettä ja ehkäisee näin tylsyyttä. Muistisairasta ihmistä ei pakoteta nykyhetken realiteetteihin, vaan vuorovaikutus tapahtuu ensisijaisesti tunnetasolla.

TOISTUVIEN LIIKKEIDEN VAIHEESSA

sairastuneen tietoisuus itsestä vähenee ja kyky hahmottaa itseään suhteessa ympäristöön heikkenee. Toistuvat toiminnot tuottavat mielihyvää, luovat hengissä olemisen kokemuksen, vahvistavat olemassaolon tunnetta ja hillitsevät kiihtymystä. Toisaalta pintaan voi nousta myös tukahdutettuja tunteita, kuten häpeää, syyllisyys, viha tai seksuaalinen halu.

SANALLINEN ILMAISUKYKY HEIKKENEÉ

- Puheen tilalla ääntely: hyminä, uikutus, maiskutus
- Laulut ilmaisumuotona
- Itkuherkkyys
- Samojen toimintojen toisto: käsillä takominen, taputus tai esimerkiksi nappien edestakainen sulkeminen ja avaaminen

FYYSINEN OLEMUS MUUTTUU

- Vaeltelu, huojuminen tai heijaaminen edestakaisin, tanssiminen
- Suljetut silmät tai harhaileva katse
- Olemuksen painuminen kasaan
- Rakon ja suolen hallinnan menetys

Kuinka toimii?

TUNNISTAN TUNNETILOJA JA TAPOJA, JOILLA LÄHEISENI ILMAISEE ITSEÄÄN

SANOITAN MUISTISAIRAUTTA SAIRASTAVAN TUNNETILOJA
(ESIM. NÄYTÄT SURULLISESTA, VAIKUTAT ÄRTYNEELTÄ)

ELÄYDYN TUNNETILAAN

KOSKETAN, OLEN LÄSNÄ

OTAN KATSEKONTAKTIA

KÄYTÄN LEMPEÄÄ ÄÄNENSÄVYÄ

HUOMIOIN HEIKENTYNEET AISTIT

LAULAN VANHOJA LAULUJA TAI LAUSUN RUNOJA
YHDESSÄ LÄHEISENI KANSSA

Emmi Kinnunen, Tiia Helassalo & Maija Raitanen 21TH

Lähteet:

Feil, Naomi, et al. V/F Validaatio: Menetelmä Muistihäiriöisten Vanhusten Hoitoon. Vanhustyön keskusliitto, 1993.

Kämäräinen, Liisa. TunteVa -omaistenopas: miten ymmärtää muistisairasta ihmistä? Tampere: Tampereen kaupunkilähetys, 2008. Print.

Memocate Oy. Validaatiomenetelmä. Verkkosivu. Viitattu 23.8.2023.
<https://memocate.com/vuorovaikutus/kohti-parempaa-vuorovaikutusta/validaatiomenetelma/>